

U U' ITZ'IB'A B'EN U SANTIAGO

Yol ti' u u' tza'

Aatz u u' tza', a' tz'ib'an u Santiago, kamal a' chit itz'ib'ata' aas ye'sajichi ixet u ya'b' 47 — 48 m.t.J. Tu Jerusaleen itz'ib'av k'asu'l tu u yolb'al griego. Utz a' taq'vu b'en xe' q'u niman tetz u Jesus, k'uxh til chaj ko'xh atilka.

Aatz u Santiago nital tza', a' vitza'q' u Jesus. Aya' va'l txaal tu q'u chusulib' aas si'an q'esalail tixo'l. Choktaj U Tio 13.55; U Kuxh 6.3; Q'u B'a'nla Chaj Kam B'anel (Hechos) 2.17; 15.13; 21.18; Q'u Niman Tetz u Jesus Tu Galaacia 1.19; 2.9, 12. Pek yit' a' koj a' va't u Santiago va'l Jacobo ib'ii majte; aya' vik'aol u Zebedeo. Nimna'l tu q'ul ichusb'al aas Israeel. A' nititz'a u Santiago, q'u niman tetz u Jesus q'u'l Israeel majte tan, kaanaich ipaal tu mamaj il tza'l. Tiira xo'veb'al mamaj peena nichpaasalik tu u ijlenal tu Roma. Nichik'achax toztotz. Nichtoksal tu tze'. Nichik'onax ko'p xo'l b'alam, ti' ku'en aas ninima u Jesus.

A' u jatxb'al tib' q'u yol tu u u' tza'.

- 1) 1.1 Nitaq' b'en chajlichil.
- 2) 1.2-11 Nital ti' u txumb'al va'l xe' Tiohx nik'asku'l.
- 3) 1.12-18 Niyolon ti' u paalchil tu il tza'l.
- 4) 1.19-27 Nital ti' vib'anle' kam q'u'l nital u yolb'al Tiohx.
- 5) 2.1-13 Nitale' aas yit' b'a'n koj aas atil tel aanima sab'anaxi.

- 6) 2.14-26 Nital ti' vik'uchax tu kub'anone' aas k'ujlel kuk'u'l ti' u Tiohx.
- 7) 3.1-12 Nitale' aas yansanal u taq' u aanima.
- 8) 3.13-18 Nital ti' u b'a'nla txumb'al va'l xe' Tiohx nik'asku'l.
- 9) 4.1-10 Nitale' aas yit' b'a'n koj oj b'a'n uchchil ti' q'u paav tu u vatz tx'ava' tza'.
- 10) 4.11-12 Nitale' aas yit' b'a'n koj sako'xhyolax aanima ti' kam ni'ane'.
- 11) 4.13-17 Yit' b'a'n koj sako'xhb'anax k'u'l ti' u taab'ab'en.
- 12) 5.1-6 Utz yit' b'a'n koj kam si'an u tx'iiol iq'ii tu q'u me'b'a'.
- 13) 5.7-20 Nital ti' vitx'akax q'u kam utz, viq'ilal isik'lel Tiohx.

U U' ITZ'IB'A B'EN U SANTIAGO

Ichajlichil q'u niman tetz u Jesus

¹ Nuntz'ib'a b'en u u' tza', in Santiago, taq'onom u Tiohx utz, taq'onom u kuB'aal Jesucristo. Nivaq' ichajlichil kajay q'ul itu'xh ixalam kab'laal q'ul ik'aol u Israeel, q'u'l til chaj ko'xh paximalku b'en tib'.

U toke' kantu' nitul q'u tza'lti' q'u niman tetz u Jesucristo

² Tiira txuq'txunojex hermanos, k'uxh jatvatzul ko'xh tza'l sapaalk'ex. ³ Tan ti' vik'uje' ek'u'l ti' u Tiohx k'uxh nepaal tu tza'l cheel utz, epaciensia nitaq'e'; ech tii saxaano'k'ex k'atz u Tiohx. ⁴ Tan oj atil epaciensia tu q'u tza'l, echen setaq' yak'il k'atz

u Tiohx. Ech tz'ajelex seb'an tu vetatin k'atza, q'anb'ichil seb'an k'atza. Ech ye'xhkam sesavsa.*

⁵ Ech ab'iste sete ye'k itxumb'al, ijaj tu u Tiohx. Utz sa'aq'ax sib'al itxumb'al. Tan kam koj satal u Tiohx oj kam sajajlu te. ⁶ Loq' k'ujloj ek'u'l aas sek'ul va'l nejaje'; ye'k saka'tziiunex. Tan aatz u aanima va'l nika'tziiune', ech b'anel taq'o va'l ni'an vipilq'a'txan u mar tu kajiql'. Va'l ko'xh ichelke'pune'. Ye'k ma'l tatib'al tinujul.† ⁷ Ech ab'il va'l ech ni'an tzi', ye' ko'xh i'an ik'u'l aas sa'aq'ax tetz tu u kuB'aal. ⁸ Tan paarten nititz'a cheel utz, paarte tepaj nititz'a ech q'ejal. Yit' txaklel koj vitxumb'al b'a'nil tu kajay q'u kam ni'ane'.

⁹ Pek txuq'txunoj u niman tetz u Jesus va'l k'uxh yit' techal koj u tatin tu u vatz amlika tx'ava' tza' tan, techal u tatin k'atz u Tiohx.‡ ¹⁰ Utz aatz q'u niman tetz u Jesus q'u'l tx'iio'q'ii, q'u'l yit' je'naj koj iatz, txuq'txunoj k'atz u Tiohx majte. Tan tootzajle aas sako'npaal u tx'iib'al iq'ii. Ech ku'en a' vixu'm ma'l xajtze' aas niko'nipaale', yit' b'enamen koj tatine'. ¹¹ Pek aatz q'u'l ta'xh k'ujlelk ik'u'l ti' u tx'iib'al iq'ii, sako'nsotz xo'l q'u tetz. Echa' u xajtze' aas nitzaje' nitelu'l ik'achon u q'ii. Utz nichajpu vixu'm. Ech nisotz vitx'anelil u xu'm.§

Viq'i'l q'u tza'l ti' u atinchilk'atz u Jesus

¹² Chi'b'eb'al tetz u aanima va'l ni'xhimaj tib' ti' ib'anax u tacha'v ti' paav. Tan aatz ma't imajtu

* **1:4** Choktaj Q'u Niman Tetz U Jesus Tu Roma 5.3-5; B'axa U' Itz'ib'a U Lu' 1.6-7. † **1:6** Choktaj U Santiago 3.13-17; u Reyes I 3.7-12; U Tio 7.7-11; U Xhan 16.23-24. ‡ **1:9** Choktaj u Jeremias 9.24. § **1:11** Choktaj u Isaias 40.6-7.

tib', sa'aq'ax ma'l ichoob'al tu u Tiohx. Aya' u tiichajil tu u b'enq'ii b'ensaj. Echa' koroona sataq' te. Tan a' va'l alel tu u Tiohx aas sataq' tu q'u'l tz'ejel taanima ti'.* ¹³ Utz oj ab'il ma'j nitachva ib'anax u paav, ye' ko'xh tala aas u Tiohx nioksan u acha'v k'atza tzi'. Tan aatz u Tiohx, ye'kax tachva ib'anax u paav. Ye'xhkam nitoksa acha'v k'atz aanima ti' ib'anax u paav majte. ¹⁴ Pek u tacha'v atko'xh u aanima nipiton ok ti' ib'anaxe'. Anat niaq'on tzii saiq'ol b'en tu u paav. ¹⁵ Tan a' nicheek u paav tu u tachvale'. Utz aatz tek ma't ib'anax u paav, kamyu u aanima vatz u Tiohx.

¹⁶ Ech ye' ko'xh sotz ek'u'l unhermanos. ¹⁷ Tan aatz kajay q'u kam q'u'l tiira b'a'n utz, tx'anel nikuk'ule', a' nik'asku'l xe' u kuTat va'l b'anon q'u txijtxub'al tu amlika; a' nioyan. Utz ye'xhkam nijalpu u Tiohx tzi', jatu koj sich'expu vitxumb'al. ¹⁸ Utz a' va'l i'an itxumb'al qi' aas taq' kutiichajil tiq'aq'al kunimat viyolb'al, va'l inujul. Ech o' siatz

* **1:12** Choktaj Q'u Kam Ib'axab'sa Ik'uchax U Tiohx (Apocalipsis) 2.10. Aatz ko'xtene nichtaq'ax ma'l ikoroona q'u'l nichib'an kanaal echaib' tu saach. Ma'l kokos q'ab' tze' nichije' tivi'. A' vija'mel, oksab' iq'ii ti' va'l nichiane'. Nital u Santiago aas u Tiohx sa'aq'on ija'mel, u tijle'm q'u aanima q'u'l nitx'ak q'u tza'l, ti' inimal u Jesus.

q'u techalla b'axa vatz chikob'e'm nitoksal siatz.†

Vik'uchax tu kub'anone'aas nikunima u Tiohx

¹⁹ Echixe'at unhermanos, itz' chit exichin kajay ex, oora setab'i q'u kam. Pek b'uuch sayolonex. Utz b'uuch saul ek'a'nal. ²⁰ Tan aatz u aanima va'l oora ko'xh tul ik'a'nal, ye'xhkam ni'an vijikomai va'l isa' u Tiohx. ²¹ Ech toke' majtaj etib' ti' ib'anax kajay q'u kam q'u'l ye'xtxoj vatz u Tiohx, q'u paav kajayil q'u'l kaana b'ioj. Tuch' maanxhoil senima u yolb'al Tiohx va'l alaxnaj tek sete utz, oknajop tetaanima. Tan a' va'l saiq'onb'enex tu u tiichajil tu b'enq'ii b'ensaj.

²² Utz b'antajex b'anol tetz va'l nital u yolb'al Tiohx. Ye' ko'xh eb'ana aas ex ko'n ab'in tetz. Tan oj ech seb'ane', ex atko'xh nesotzsa je' ek'u'l. ²³ Tan aatz u aanima va'l loq' ko'xh ab'in tetz u yolb'al Tiohx utz, yit' b'anol koj tetz, ela tuch' u aanima atzi' va'l nisaji ivatz tu espejo. ²⁴ Nitile' kam b'anel tu vivatz, pek niko'nisotz sik'u'l aas nib'ena', nitel vatz u espejo. ²⁵ Pek aatz u aanima va'l tinujul nitaq' yak'il ti' inimal u yolb'al Tiohx, ye' nisotz sik'u'l va'l nitab'i. Chi'b'eb'al saelku tu q'u kam si'ane'. Tan a' tii ninima vimantaar u Tiohx va'l nichitpuno' tu u paav.

† **1:18** Choktaj u B'axa U' Itz'ib'a U Lu' 1.23. Aatz motx ik'asu'l q'u Israeel tu Egipto, alax te tu u Tiohx kam samotxi'ane'. Taq' mantaar te ti' vivatz q'u'l ichikob'e'm, echa' nital u Eexodo 23.16-19. A' nichus te niyolonka aas echen sak'amab'el tu q'u aanima ti' q'u vatz ichikob'e'm nitaq'ax tu u Tiohx. Ech nich'i'an nimla q'ii ti' u vatz triigo, tetz cebada utz, tetz uuva. Choktaj u Eexodo 34.22, 26; u Deuteronomio 18.4; 26.10. Aatz q'u b'axa chaj vatz chikob'e'm. Aya' q'u oya nitaq'ax tu u Tiohx. A' va'l nik'am ti' u Santiago tza' aas: "Echa' o' b'axa vatz chikob'e'm". Chia.

²⁶ Ech oj atil ma'j aanima texo'l aas tiira ato'k k'atz u Tiohx nitale', kam koj satxakunka untz'oj ye'xh b'oj nimaj vitz'i' ti' talax ye'xtxojla yol. Sotznaj ik'u'l atzi'. ²⁷ Tan aatz u kam va'l tiira b'a'n utz, techal vatz u Tiohx, u kuTat, aya' va'l salochax q'u aanima q'u'l ye'kan itxutx ib'aal. Utz salochax q'u txakay ixoj aas nipaal tu me'b'i'l tu tza'l. Utz sauch kuentaib' ti' u paav tu u vatz amlika tx'ava' tza'.†

2

Uye'xtxojla txumb'alaas at tel aanima

¹ Nival sete hermanos, ye' ko'xh eb'ana aas atil tel aanima sevatz tu venimat u techalla kuB'aal Jesucristo. ²⁻³ Tan echa' tzuta. B'a'n si'ane' aas tuul molel etib', so'oko'p ma'j tx'iiol iq'ii texo'l, a' b'oj b'a'nla q'an ch'ich' ixkol q'ab' ato'k taq'o utz, b'a'nla oksa'm ato'k taq'o majte. Ech ta'xh setile' aas techal q'u toksa'm, tx'anel setile'. Utz setal te ech tza': —Ni'axh, ku'en tu u b'a'nla k'ujleb'al tzuta.— Chajex te. Tuul so'oko'p va't aanima aas me'b'a', q'a'l oksa'm. Utz setal te ech tza': —Ni'axh, txakach ko'xh b'oj tzuta.— Chajex te. Oj yit' i' utz: —K'ujach ku'en vatz tx'ava'.— Chajex te. ⁴ Unchee' atil tel aanima sevatz texo'l tu va'l neb'ane' atzi'. Utz netaq' b'en etib's tx'olol tetz inujul aanima ti' q'u tatine'. Loq' onkonil atil tetxumb'al.

⁵ Hermanos, tii'in seti' utz, nival sete aas antu vetitxaa q'u me'b'a' u Tiohx tu u vatz amlika tx'ava' tza'. Ech tx'iiol iq'ii tu vik'uje' ik'u'l ti' u Tiohx si'ane' k'uxh ye'k maas ipuaj. Utz samotx-etzan ti' viQ'esalail u Tiohx, aya' va'l ala'tzi'imal

† 1:27 Choktaj u Isaías 1.16-17.

tu q'u'l tz'ejel taanima ti'.* ⁶ Utz aatz ex, aal neteesa iq'ii q'u me'b'a' tu va'l neb'ane' tzi', k'uxh q'u tx'iiol iq'ii q'u'l niyuch'unex. A' q'u'l nixochonex, nijuxunb'enex vatz q'u q'atol tzii. ⁷ A' q'u'l niyoq'on vib'a'nla b'ii u Jesus majte. Aya' u b'ii va'l vet'ok'ex ti' inimale'.

⁸ Pek tiira b'a'n oj nojchit senima vimantaar u Tiohx va'l tz'ib'amalka nital ech tza':

—Tii'axh ti' q'u aanima echat ko'xhtu' na'an sai'.

— Chia.†

⁹ Ech oj atil tel aanima sevatz, tu paav niku'k'ex. Utz atil epaav vatz u Tiohx ti' iqelax vimantaar.

¹⁰ Tan oj atil ma'j aanima aas tiira ninima kajay q'u mantaar, pek tuch' ko'xh ma'j sayolpika, vetiqellu q'u mantaar kajayil atzi'. ¹¹ Tan aatz u Tiohx va'l alon aas: —Eteesach etib' tu b'ey tuch' aanima yit' ek'ulel koj.— Chia. Anko'xh va'l alon aas: —Yatz'onich'ex.— Texh majte. Ech toke' k'uxh ye'k sateesa tib' ma'l aanima tu b'ey tuch' aanima yit' ik'ulel koj, pek sayatz'oni, vetiqellu u mantaar atzi'.‡

¹² Ech kuenta'ex ti' va'l netale' utz, va'l neb'ane'. Tan sa'naltx'olax kunujul vatz u mantaar tetz chitpichil va'l atilk'o'. Tan chitpinajtek'o' cheel. ¹³ Utz aatz u aanima va'l ye'xh b'oj txumu vatz tzixe', sa'kojtxumlu b'oj iatz majte aas latx'olax inujul kajay q'u aanima tu u Tiohx. Tan aatz q'u aanima q'u'l nitxum iatz imol, b'a'n saelku vatz q'u'l ta'xh nitx'ol inujul ipaav aanima.

Vib'anax q'u b'a'n timer nojchit ninimal u Jesus

* **2:5** Choktaj U Lucas 6.20; u Isaias 66.2. † **2:8** Choktaj u Leviitico 19.18. ‡ **2:11** Choktaj u Eexodo 20.13-14.

14 Hermanos, ye'xhkam satxakunka k'uxh k'ujlel ik'u'l ma'l aanima ti' Tiohx satale', oj ye' nik'uch tu vib'anone'. Yit' tuch' ko'nkoxh vik'uje' ik'u'l sa'tekchitpu tu q'ul ipaav. 15 Tan echa' tzi'. Atil ma'j niman tetz u Jesus siya'ta toksa'm, oj techb'ub'al majte tetz jun q'ii utz, ye'xhkam chit ma'j setaq' te tu va'l niya'ta. 16 Pek aal sako'netal te: —Kuxh tx'anel ab'ena'. Jal ooksa'm utz, noj atzujb'e iib'. — Chajko'nex te. Kam koj satxakunka. 17 Oj ye' nikuk'uch tuch' kub'anone' aas nojchit k'ujlel kuk'u'l ti' inimal u Tiohx, paat ye'xhkam nik'uje' kuk'u'l ti' u Tiohx atzi'. Echa' kamnaj qatin vatz Tiohx.

18 Utz kamal atil ma'j sa'alon: —Aatz axh, ta'xh na'ane' va'l k'ujlel ak'u'l ti' u Jesus. Pek aatz in, k'ujlel unk'u'l ti' utz, nunb'an q'u kam b'a'n. Ech Ɂkani'ch b'oj vilta' aas k'ujlel ak'u'l ti' u Jesus oj ye' sak'uch tu vab'anone'? Pek saveeti sunk'uch see tu vunb'anone' aas nojchit k'ujlel unk'u'l ti' u Jesus. — Chaj. 19 Ech yit' chuspi ko'nkoxhtu' sanima aas atil Tiohx, aas ma'l ko'n Tiohx atile. B'a'n va'l na'ane' aas nanima. Pek loq' aatz q'u tx'i'li'inaj tan, ninima majte aas ma'l ko'n Tiohx atile. Utz nit'unt'u'lan siatz tu xo'val tan, ye'xhkam ni'an vitxumb'al. 20 Pek jokoj tavi', txoxkinla aanima, aas ye'xhkam say-olonka oj ta'xh sa'an va'l sak'uje' ak'u'l ti' u Tiohx utz, ye'k sak'uch tab'anone' aas k'ujlel ak'u'l ti' Tiohx! 21 Echa' u kuk'uy kumam Abrahaam tan, tu vib'anone' ik'uchva aas k'ujlel ik'u'l ti' u Tiohx. Si'chiyatz' je' vik'aol ti' toksal tx'olo'm vatz u Tiohx. Echixe'at aq'ax b'ens b'a'n tu u Tiohx.Š

²² Ik'uch tu vib'anone' aas nojchit k'ujlel ik'u'l ti' u Tiohx. Ech tz'ajel vik'uje' ik'u'l u Abrahaam ti' u Tiohx i'ana. ²³ Utz nojchit va'l nital u Yolb'al Tiohx ti' ech tza': —Tiira k'uje' ik'u'l u Abrahaam ti' u Tiohx, echixe'at aq'ax b'ens jikom tu u Tiohx.— Chia. “Tamiigo Tiohx” chu tek te'l u Abrahaam ti'.*

²⁴ Ech at noj b'enku sete tan, nitaq' b'ens b'a'nla aanima u Tiohx ti' vib'anon majte; yit' ta'n ko'n koj ti' vik'uje' ik'u'l ti'.

²⁵ Ech paje' u Rahaab; aya' u aa paavla ixoj. Aq'ax b'ens b'a'n tu u Tiohx ti' va'l i'ana. Tan taq' iposaada unjolol q'u chaj. Iloch ti' ikoltu tib'. Utz ichok va't ib'ey telab'al.† ²⁶ Ech ye'k itxa'k oj ta'xh nikub'ane' va'l k'ujlel kuk'u'l ti' u Tiohx utz, ye'xhkam nikuk'uch tu kub'anone'. Ela tuch' u chi'l atzi' aas kamnaj oj ye'k taanxelal.

3

Q'u yuch'u'm ni'an u qaq'

¹ Hermanos, ye' ko'xh eb'ana aas sib'al sete sab'ens chusul. Tan etootzajle aas aal sa'xhalax iku' choob'al qi', ab'iste o' nikuchusune' oj kam ko'xh nikub'ane'.

² Tan kajay o' nikuyolpe'. Pek oj ab'il ma'l ye' niyolpu tiyolone', tiira tz'ajel atzi'. Utz nitx'ol imajtu tib' ti' kajay q'u kam ye'xtxoj majte. ³ Tan echa' va'l nikub'an tu q'u chee aas niqoksa ifreno titzi'. Niqole' ti' iq'ipl ivi' taq'o. Utz ech niqiq'o b'en u chee til kusa'. ⁴ Ech paje' q'u vaarko tan, ma'l ko'n tal olib' tetz niq'on ib'ey tu u olin tetz.

* **2:23** Choktaj u Geenesis 15.6; u Isaias 41.8. † **2:25** Choktaj u Josuee 2.1-21; 6.17, 23.

Ech til ko'xh nitig'ov b'en, k'uxh sib' chit ich'iie' utz, k'uxh kaana ik'o'pil tu mam kajiql'. ⁵ Utz ech va'l b'anel tu u qaq' majte. K'uxh ch'oo ko'xhtu' tan, mam yansa'm ni'ane'. Kaana ko'xh t'e'sla chaj kam nitale'. ¿Ela tuch' ma'j tal xamal aas so'ole' ti' taq'ax b'en b'olob' tu ma'j mam xo'l tze'! ⁶ Ela tuch' ma'l xamal u qaq'. Mama'la b'anol paav tatin sukuk'atza. Aal ni'xhtole' ti' ib'oyax tere'n u kuchi'l tu paav. Utz u xamal, u choob'al paav nilochon u qaq' ti' talax onkonil. Utz kam ko'n kam niyansa tu u vatz kuq'ii kusaj.*

⁷ Aal nitole' q'u aanima tu u vatz amlika tx'ava' ti' imajlu kajay q'u mamaj txokop. Ni-taq' ku' imaanxhoil, k'uxh chi'olla txokop, k'uxh xich'omla txokop, k'uxh tx'i'la txokop utz, k'uxh txokop tu a'. ⁸ Pek ech koj u qaq' tan, ye'xhab'il ma'j nitole' ti' imajle'. Ma'l onkonla kam aas ye'k chit ijutze'a'. Echa' yatz'olla veneno u tatin sukuk'atza. ⁹ U qaq' nikub'anb'e ti' toksal iq'ii u kuTiohx, u kuTat tu Amlika. Utz a' paj nikub'anb'e ti' iyoq'ax q'u aanima, q'u'l a' en eesamal u Tiohx taq'o. ¹⁰ Ma'l ko'n ni'elku'l q'u ye'xtxojla yol utz, q'u b'a'nla yol, aya' u qaq'. Utz yit' b'a'n koj va'l ech tzi' hermanos. ¹¹ Tan echa' tu ma'j chun a'. ¿Tz'oj tzik nichee k'ayla a' utz, chi'la a' tuul? ¹² Ech paje' u viikuxh. ¿Tz'oj tzik sataq' vatz olivo? Utz niko'xh u tze'il uuva sa'kojtaq' viikuxh. Echat ko'xhtu' u chun a'. Ye'xhkam nichee atz'amil a' tuul tuch' nojla a'.†

Q'u nojla b'a'nla txumb'al

* **3:6** Choktaj u Proveerbios 16.27. † **3:12** Choktaj u Proveerbios 18.21.

¹³ Oj atil ma'j aa txumb'al texo'l, aas atil tootza-jib'al, ik'uch tu vib'anone'. Maanxho vitxumb'al si'an tu u tootzajib'al atile. ¹⁴ Pek ye'k setal txub'a'l setib'ilaj, niko'xh seje'sa etib' ti' q'u kam inujul. K'uxh kaana chi'na'nk'u'lil tetaanima utz, vik'ayb'e k'u'l, ye'xh b'oj itxa'k emol sete. ¹⁵ Tan aatz u txumb'al va'l ech tzi', yit' xe' Tioxh koj nik'asku'l. Pek txumb'al ko'n tu u vatz amlika tx'ava' tza'; txokop txumb'al tetz u tx'i'li'inaj. ¹⁶ Tan til atik chi'k'ulaib' utz, til atik ch'a'o, kaana txab'kin atile utz, jatvatzul ko'n paav atil majte. ¹⁷ Pek aatz q'u aanima q'u'l atil vitxumb'al u Tioxh k'atza, oksan paas tu xo'l, tiira jik, maanxho, txu-mul vatz, b'a'nla chaj txumb'al nik'uche'.[†] Yit' ka'l koj ik'u'l utz, yit' ka'vatz koj. Sik'uch tu vib'anone' aas niman Tioxh. ¹⁸ Tan aatz q'u'l a' nititz'a u paas, a' nitoksa u paas tu xo'l. Ech a' iq'aq'al sik'ule' vijikomal.

4

U xaanich ok k'atz u Tioxhti' imajax u paav

¹ Aatz q'u ch'a'o tuch' q'u yaaib' nichee texo'l, anko'xh nicheek tetaanima. Tan a' atik q'u achva ye'xtxoj tuul. A' va'l kexh ijuch'na'n tetaanima. ² Netachva sachee ma'j etetz. Utz aatz ye' nicheea', nitekeyatz'on ti'. Nitekichi'na'n ek'u'l ti' emol. Ech neyaa etib' ti'. Aatz ye' netole' ti' ichée va'l esa', nitekech'a'oin ti'. Loq' k'uxh ye'k etetz, ti' ye' nejaj tu u Tioxh. Ye' nik'uje' ek'u'l ti'. ³ Utz k'uxh nejaj te, ye'xhkam nitaq' sete tan, b'a'n koj va'l nejaje'. Onkonil atil tetaanima ti'. Tan a' esa' ma'l u kam

[†] **3:17** Choktaj U Santiago 1.5.

va'l sako'neb'uch ti' ib'anax q'u ye'xtxojla chaj etacha'v. ⁴ ¡Tiira ex qelol, elnajex tu b'ey! Tan ye' koj etootzaj aas oj b'a'n uchchil tuch' u ye'xtxoj tu u vatz amlika tx'ava' tza', b'a'n koj uchchil tuch' u Tiohx. Utz ka'va'l tiq'ol seb'an netxume'. Ech ab'il q'u'l a' isa' b'a'n tuch' u ye'xtxoj tu u vatz amlika tx'ava', ikoontra u Tiohx ni'enka.* ⁵ Tan loq' ko'nkoxh nital u Yolb'al Tiohx aas:

—Aatz u Tioxhla Espiiritu va'l oksamal kuk'atza tu u Tiohx, nojchit tiira a' isa' aas saqoksa tetz vitxumb'al.— Chia.

⁶ Ech u Tiohx salochono', o' niman tetz. Sa'xhta'q' vimam b'a'nil qe. Tan nital tu viYolb'al ech tza':

—Ye' isa' q'u t'anb'a'nib' u Tiohx; pek niloch q'u'l maanxho.— Chia.†

⁷ Ech oksataj etib' ti' inimal u Tiohx. Ye' qeonex tu u tx'i'li'inaj utz, toj oojoj b'en sek'atza atzi'.

⁸ Xaanojok'ex k'atz u Tiohx, ech saxaan ok sek'atza majte. Aq'tajka q'u paav neb'ane'. B'antaj tx'aatx'och tatin q'ul etaanima siatz, ab'iste ex ka'l tiq'ol seb'an netxume'. ⁹ Ilinojex ti' q'u paav neb'ane'. Utz k'ayb'ojex. Vatzil etze'ne'; oq'ojex ti' ik'axale'. Vatzil etxuq'txune'; txumunojex.

¹⁰ Aq'taj ku' etib' vatz u Tiohx; ech sit'anb'a'ex.‡

Yit' b'a'n koj u teesal iq'ii aanima

* **4:4** Choktaj u Isaias 1.21; u Jeremias 3.6-10; u Oseas 2.2. † **4:6** Choktaj u Proveerbios 3.34. ‡ **4:10** Choktaj U Tio 23.12; B'axa U' Itz'ib'a U Lu' 5.6.

¹¹ Hermanos, ye' ko'xh eb'ana aas ye'xtxoj ey-olon ti' emol. Tan iq'ii vimantaar u Tioxh niteesa ab'il a' ye'xtxoj iyolon ti' ma'j niman tetz u Jesus. Utz niteesa iq'ii. Tan nipaasa tib' sii' vimol. Utz oj ech ni'ane', yit' niman tere'n koj tetz vimantaar u Tioxh; pek nitektaq' b'en tib' xeenal ti' tilaxe' nitzikinimale'. ¹² Utz u Tioxh aq'onnaj tetz u mantaar. Ech ta'xh va'l satx'olon inujul q'u kam. Ta'xh va'l sachitpuni utz, sataq' b'en uchchil tu u choob'al paav. Pek aatz ex, ye'xhkam etijle'm tu u Tioxh aas a' setile' ab'il niniman u yolb'al Tioxh.

U toksal tiq'ab' u Tioxhva'l saqitz'a ib'anaxe'

¹³ Utz ab'itaj u yol tza' ab'iste ex q'atel chit ti' vetiempo setaq'o. Tan netale': —Cheel oj q'ejal se'eno' tu u tenam tza'. Utz ma'l ya'b' sakub'an tzi'. Salakono' utz, sa'xhtx'akono'. — Che'ex. ¹⁴ Loq' aal ye'xh b'oj etootzaj kan chaj saya'k'ex q'ejal. Tan aatz u vatz eq'ii esaj tu u vatz amlika tx'ava' tza', ech ku'en a' ma'j sib'. Nichee unmu'k'oj utz, oora ko'xh nisotze'. § ¹⁵ Pek oksataj q'u kam tiq'ab' Tioxh. Ech setal tza': —Oj atil kutiichajil tu u kuB'aal, sakub'an va'l tza' oj va't va'l. — Chajex. ¹⁶ Pek ye'xtxoj oj ta'xh nipaal etetz. Etootzajitaj aas yit' b'a'n koj u t'anb'a'ib'. Ye'xtxoj. ¹⁷ Utz tu paav niku'k u aanima va'l tootzajle ab'iste u b'a'n, pek ye' ni'ane'.

5

Vitxakunsal q'u tx'iib'al q'ii

§ 4:14 Choktaj u Proveerbios 27.1.

¹ Utz jab'itaj va'l tza', ex tx'iilol iq'ii! Q'eq'unojex tu oq'el ti' u choob'al paav va'l saku' seti'. ² Saq'lee q'u tx'iib'al eq'ii. Utz sak'uxlu q'ul eb'a'nla chaj oksa'm tu pok'. ³ Sayan q'ul eb'a'nla chaj q'an ch'ich' puaj tuch' q'ul eb'a'nla chaj saj ch'ich'. A' u techlal vepaav va'l satxakun ti' itx'olax inujul eb'en tu choob'al paav; a' saoksanex tu u xamal. K'uxh mamaj tx'iib'al q'ii vetemol taab'aul tza', a' texh q'u ya'teb'al.* ⁴ Tan je'yo'p isich'in q'u aanima q'u'l nitaq'onin tzexe', xe' u Mam Tiohx u ilol tetz q'u kam kajayil. Tan nesub'e', ye' nechoo q'u ja'mel iq'ii ti' imoltu q'u vatz echikob'e'm. Ech ab'ili tu u Tiohx tu viq'ilat isik'let seti'. ⁵ Ma'xh eb'anlu q'ul etacha'v tu u vatz amlika tx'ava' tza'. Kaana je'najla chaj kam neb'anb'e. Ye'xhkam nemaj etib' ti' ib'anax q'u kam. Ma'xh tzaq'yex, echa' itzaq' tooro vaakaxh aas oponyu u q'ii sa'tekpaq'axi. ⁶ Tan vetexoch jikomla chaj aanima. Utz vetetal ikame' k'uxh ye'k'ipaav. Ta'xh netile' aas ye'xhkam nik'ulelanel'; niko'xhitx'ajmi.

U tiq'ot tib' q'u niman tetzu Jesusus tib'ilaj si'ane'

⁷ Pek aatz ex hermanos, atoj epaciensia ti' q'u kam; q'i'taj ul nal u kuB'aal Jesusus. Ech seb'ane' u chikol aas ni'xhich'ia telu'l ivatz vichikob'e'm va'l nitaq' ku' tu tx'ava'. Ninalich'ia iku' u b'axa jab'al tuch' u ka'b' jab'al. ⁸ Ech atoj chit epaciensia utz, tii txaklojex. Tan tul texh u kuB'aal Jesusus.

⁹ Ye' ko'xh motx exoch etib' hermanos, ech ye'k sitx'ol enujul u Tiohx. Tan a' u tx'olol tetz inujul q'u kam utz, tul texhtu'. Atil tek vatz jub'al.

¹⁰ Hermanos, iltaj el etetz k'atz q'u o'tla alol tetz

* **5:3** Choktaj U Tio 6.19.

u yolb'al Tiohx q'u'l ul tib'ii u kuB'aal tan, iq'i' q'u tza'l motx paalka. Atich ipaciensia, k'uxh ye' nichisa'l ti' u yolb'al Tiohx. ¹¹ Utz aatz sukuvatz, tiira chi'b'eb'al tetz tu u Tiohx, q'u'l iq'i' q'u tza'l. Ab'imal setaq'o atzi' kam va'l paalku u Job. Tan tiira iq'i' q'u tza'l. Utz ye' koj netile' kam u b'a'nil paasalik tu u Tiohx. Tan tiira txumul vatz u Tiohx; mam b'a'nil atil tzixe'.†

¹² Nipajval va't kam ib'o'q'ol sete hermanos. Oj kam setala'tzi'i tu u Tiohx, ye' ko'xh etoksa ib'ii ma'j kam tuul; niko'xh u Amlika utz, niko'xh u vatz tx'ava'; ye'xhkam ma'j kam. Ta'xhtzii oj "sa'i" chajex utz, sa'i atzi'. Pek oj "ye'ka" chajex utz, ye'k majte. Ech ye'k sa'alax iku' choob'al paav seti'.‡

¹³ Untz'oj atil ma'j nitilin sete, iq'ila isik'le Tiohx. Utz ab'il ma'j nitxuq'txune', ib'itza b'itza tetz Tiohx. ¹⁴ Oj atil ma'j ya'v, isik'le q'u ansiano tu totztiohx. Ech siq'ila isik'le Tiohx ti', tib'ii u kuB'aal Jesus. Sataq' je' aseite tivi'.§ ¹⁵ Utz si'an b'a'n u ya'v atzi', oj tiira k'ujlel ek'u'l tu veq'ilat esik'let Tiohx ti'. Sa'aq'ax itiichajil tu u Tiohx. Utz sakuyax q'ul ipaav oj ku'naj tu paav. ¹⁶ Echixe'at alta'j setib'ilaj kam ti' nek'axb'ixsav etib' utz, kuytaj etib'. Q'ilataj sik'letaj Tiohx setib'ilaj, ech samotxeb'an b'a'n. Tan ni'xhinujun viq'ilat isik'let Tiohx u jikomla aanima.*

¹⁷ Echa' u Elias, u alol tetz u yolb'al Tiohx. Aq'ax te kam va'l ijaja, k'uxh aanima ku'en echa' o' tza'. Loq' tuch' taanima iq'ila isik'le u Tiohx. Ijaja aas

† **5:11** Choktaj u Job 1.21-22; 2.10; u Salmos 103.8; 111.4. ‡ **5:12** Choktaj U Tio 5.34-37. § **5:14** Choktaj U Kuxh 6.13; U Lucas 10.34.

* **5:16** Choktaj u Reyes I 17.1; 18.1.

ye'k saku' jab'al. Ech oxva'l ya'b' tuch unnik'amte ye't ku' jab'al.† ¹⁸ Utz xamtel tuul, iq'ila isik'le paj Tiohx aas saku' jab'al. Utz anchitu'. Xe't paj iku' u jab'al. Ech paj xe't ivatzin q'u chikob'e'm.

¹⁹ Hermanos, oj so'ole'ex ti' iq'aavo'k ma'l aan-ima k'atz vinujul aas ma'tich telka b'anel, b'a'n va'l seb'ane'. ²⁰ Tan echa' u yol alelka aas: —Ab'il va'l nitole' ti' telka u aa paav ti' vib'ey, ela ko'xh tuch' ma'l aanxel veteteesal vatz u kamchil. Utz aal sakuylu sib'al paav taq'o majte.— Chu u yol.‡

† **5:17** Choktaj u Reyes I 18.42-45. ‡ **5:20** Choktaj u Proveerbios 10.12.

Viak'la txumb'al u tioxh New Testament in Ixil Cotzal; ixl (GT:ixl:Ixil)

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ixil

Dialect: Cotzal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2001, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ixil

© 2001, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
ded0b994-e0fe-5888-83c4-9cf32f4765e1